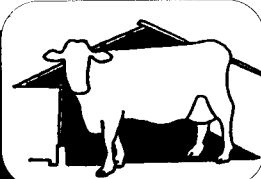

מבנים ומיכון

שמירה על איכות מיהשתיה – מניעת זרימת מים חוזרת

אברהם הראל

זרימת המים החוזרת יכולה, במקרים נדירים במידה שיש חיבור או מגע פיזי בין אביזר צנרת לחומר המוגדר כמוזהם מיהשתיה, להישאב לתוך צנרת מיהשתיה בבתי הישוב.

מתקנים שונים המופעלים ברפת וצורכים מים מותקנים לעתים קרובות על ידי אנשים לא מקצועיים שאינם מודעים לסכנות הקיימות לזיהום מיהשתיה. להלן מספר דוגמאות:

א. חיבור צנרת המים ישירות לכיור השטיפה של המערכת לשטיפת מכון החליבה או מיכלי החלב.

ב. חיבור משאבות מינון של חומרי הניקוי (דטרגנט, חומצה) ישירות לצנרת כיור השטיפה.

ג. החדרת צינור מים באופן קבוע לבור זבל – טפחות או בור שקיעה של זבל.

אביזר מסוג מז"ח (מונע זרימה חוזרת) אשר יותקן בכניסה לרפת או למכון החליבה יפתור את הבעיה, אך למרות התקנות של המז"ח, יש לדאוג בשעת חיבורי צנרת מים למתקן העובד ברפת, שיהיה **מרווח אויר** (הפרדה פיזית) בין צינור המים לנוזל המזוהם שבמתקן. לדוגמה:

את הספקות המים (חמים וקרים) לכיור השטיפה יש לקבע מעל כיור השטיפה כך שיווצר מרווח אוויר בין פתח הצינור לסף העליון של הכיור, כך תהיה אפשרות לעודף המים בכיור לגלוש.

מרווח האוויר הוא האמצעי הפשוט והבטוח ביותר למניעת זרימה חוזרת.

ולסיכום, התקנת צנרת מיהשתיה למתקנים השונים ברפת צריכה להתבצע על ידי מתקין מוסמך ועל פי התקנים וזאת כדי להבטיח לכולנו מיהשתיה טובים וזכים.

בחדש יולי השנה הייתי שותף לפגישה שהתקיימה ביוזמת אנשי המדור לאיכות המים ברשות הטבע והגנים – היחידה לניטור סביבתי. בפגישה נדונה החשיבות של שמירה על איכות מיהשתיה והצורך במניעת זיהום המים המובלים לצרכן בצנרת מיהשתיה.

אחד הרכיבים החשובים אשר אנו מצווים על פי חוק להתקין בכניסת המים לרפת הוא אביזר אשר תפקידו למנוע בשעת תקלה זרימה חוזרת של מיהשתיה מכיוון הרפת לכיוון צנרת המים הראשית. אביזר זה נקרא "מונע זרימה חוזרת" (מז"ח).

המז"ח הוא אביזר משוכלל יותר מ"אל-חוזר" המוכר לנו מהתקנות שונות וזאת כדי למנוע כל אפשרות של דליפה מהאל-חוזר במקרה שיתקע ולא יתפקד בשעת צרה.

החוק מחייב שמז"ח יהיה מותקן על ידי מתקין מוסמך ויתוחזק במצב תקין בכל עת.

מלבד היותנו רפתנים אנו גם צרכני מיהשתיה בישוב ובעלי עניין רב לדאוג שמיהשתיה לא יזוהמו במקרה של תקלה. באיזה מצבים יכול להיגרם זיהום של צנרת השתיה?

כפי שידוע לכל, צנרת המים ברפת נמצאת כל הזמן בלחץ שווה של כ-7–3 אטמוספרות. לחץ זה קיים גם בצנרת המים הראשית מחוץ לרפת.

"פיצוץ" של צינור מים ראשי בישוב יגרום לנפילה מידית בלחץ המים בצנרת באזור ה"פיצוץ". המים הנמצאים בצינורות הרחוקים מאזור הפיצוץ יישארו בלחץ הקודם (הגבוה), בגלל הפרש הלחצים ייווצר מצב של זרימת מים חוזרת – זרימת מים שכיוונה הפוך לזרימת המים המתוכננת.